

מסכת כתובות דף צח.

• ההיא איתתא...

ההיא איתתא דתפסה כסא דכספא בכתובתה, ולא היה בו שיעור כתובתה,	
קתבעה מזוני,	
אתאי לקמיה דרבא, אמר להו ליתמי, זילו הבו לה מזונות,	
אלא אמרינן מקצת כסף הרי הוא ככולו,	דלית דחש להא דר' שמעון
דנחשבת כמו שיש לה לגבות כל הכתובה, וא"כ כבר יש לה מזונות	דאמר לא אמרינן מקצת כסף ככל כסף,

• שלח ליה רבה בריה דרבא לרב יוסף...

שלח ליה רבה בריה דרבא לרב יוסף, מוכרת שלא בבית דין צריכה שבועה שלא גבתה יותר, או אין צריכה שבועה?	
א"ל רב יוסף לרבה בריה דרבא, ותבעי לך הכרזה?	
<p>הגמרא דוחה את הראיה, דלעולם אימא לך לרב נחמן אשה שמוכרת שלא בבית דין צריכה הכרזה, והא דתני אלמנה ששמה לעצמה, לא עשתה ולא כלום, אע"פ שהיתה הכרזה, משום דאמרי לה מאן שים לך, כלומר מי מכר לך אותו קרקע, לא בית דין ולא יתומין, לפיכך לא יצא הקרקע מרשות היתומין, אבל היכא דשמת לאחרין, נפק מרשות היורשין, שהרי נתנו לה חכמים רשות למכור, והיא מוכרת ללוקח **</p>	<p>א"ל רבה בריה דרבא לרב יוסף, הכרזה לא קמבעיא לי, דודאי לא צריכה הכרזה, מדרב נחמן, דא"ר זירא אמר רב נחמן, אלמנה ששמה לעצמה, שלקחה שדה היתומים לעצמה בשומת כתובתה, לא עשתה ולא כלום, ואם רצו היתומים להגבותה מעות לאחר זמן, חוזרין ונוטלין אותה, היכי דמי, אי דאכרין, אמאי לא עשתה ולא כלום, אלא לאו דלא אכרין, ולעצמה הוא דלא עשתה ולא כלום, הא לאחר מה שעשתה עשתה, ש"מ דאינה צריכה הכרזה כשמוכרת לאחרים</p>
והלכתא צריכה שבועה, ואינה צריכה הכרזה	
<p>** (שבכל מקח צריך שיהיו שני צדדים, קונה ומקנה, ואילו כאן מוכרת האלמנה הנכסים לעצמה, דבר שאי אפשר, משא"כ כשהיא גובה את כתובתה בבית דין, הב"ד עומדים במקום היורשים ומוכרים, וכן האשה כשהיא מוכרת לאחרים)</p>	
<p>והביא הגמרא ראיה לזה, כי האי דהווא גברא דאפקידו גביה מספוא דיתמי, אזל שמה לנפשיה בארבע מאה זוזי לחוב שאביהם היה חייב לו, ואייקר, וקם בשש מאה,</p>	
אתא לקמיה דרבי אמי, א"ל מי שם אותו לפירעון החוב, ולכן גבייתך בטלה, והמספוא התייקר ברשות היתומים	

מסכת כתובות דף צח.

• משנה

1. אלמנה שהיתה כתובתה מאתים,	
ומכרה שוה מנה במאתים, או שוה מאתים במנה, נתקבלה כתובתה, דאמרינן לה את אפסדת	
2. היתה כתובתה מנה,	
ומכרה שוה מנה ודינר במנה, אפילו היא אומרת אחזיר דינר ליורשין, מכרה בטל, שאותו דינר אין לה רשות למכור, נמצא שכל המכר טעות, שהרי בבת אחת היתה	רשב"ג אומר, לעולם מכרה קיים והיא תחזיר את הדינר ליורשין עד שתהא שם כדי שתשייר בשדה בת תשעה קבין, ** ובגנה בת חצי קב, שזה שיעור גנה, וכדברי ר"ע בת רובע קב הוא שיעור גנה
3. היתה כתובתה ארבע מאות זוז,	
ומכרה לזה במנה, ולזה במנה, ולזה במנה, ולאחרון יפה מנה ודינר, במנה של אחרון בטל, ושל כולן, מכרן קיים	
** עד שיהא באונאה כדי....	
שאילו לא היתה האונאה, היה משתייר בשדה בת תשעה קבין,	אז מכרה בטל, כדי שיהא ליורשין שדה שלמה של ט' קבין
או האונאה עצמה תשעה קבין,	אז מכרה בטל, שהיורשין רוצין השדה
והוא הדין אם נשאר ליתומים שם לבד האונאה ט' קבין,	מכרה בטל, דכיון דיש ליתומים קרקע שם כשיעור שדה, יאמרו אין רצוננו למכור קרקע הראוי לנו,
אבל אם אין האונאה ראויה להצטרף לכדי שדה, לא הפסידתן כלום	ובוה אמר רשב"ג דמכרה קיים, והיא תחזיר את הדינר ליורשים

מסכת כתובות דף צח

• גמרא

<p>משנה - אלמנה שהיתה כתובתה מאתים, ומכרה שוה מנה במאתים, או שוה מאתים במנה, נתקבלה כתובתה, דאמרינן לה את אפסדת</p>	
<p>קושית הגמ' - מאי שנא שוה מאתים במנה דאמרי לה את אפסדת, שוה מנה במאתים, נמי תימא אנא ארווחנא?</p>	
<p>אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה - במשנתנו למדנו רבי, הכל לבעל המעות (היורשין), ולכן במכרה שוה מנה במאתים, אמרינן נתקבלה כתובתה, וכמו בשולח שליח לשוק לסחורה, ולקח בזול, הכל לבעל המעות, ולא מצי שליח למימר אנא ארווחי,</p>	
<p><b>והתניא</b></p>	<p><b>כדתניא,</b></p>
<p>ר' יוסי אומר, הכל לבעל המעות,</p>	<p>הוסיפו לו אחת יתירה **, הכל לשליח, דברי ר' יהודה, ר' יוסי אומר חולקין</p>
<p>ואמר רמי בר חמא, לא קשיא,</p>	
<p>וכאן בדבר שאין לו קצבה כגון טלית וחלוק וירק הנמכרים באומד, פעמים מוותר למכור בזול, ופעמים בצמצום, אז אמר ר' יוסי שהכל לבעל המעות, שאין כאן מתנה אלא מכר</p>	<p>כאן בדבר שיש לו קצבה כגון קטנית הנמכר בחנות במדה, מלא כלי בפרוטה, אם הוסיפו אחת יתירה, חולקין, דמתנה הואי, ויש ספק אם לשליח נתנה, או לבעל המעות נתנה</p>
<p>והלכתא כר' יוסי שבדבר שיש לו קצבה, חולקין, ובדבר שאין לו קצבה, הכל לבעל המעות,</p>	
<p>קושית הגמ' - מאי קמ"ל (בכל מקום שיש מחלוקת ר' יוסי ור' יהודה, הלכה כר' יוסי)?</p>	
<p>תירוץ הגמ' - קמ"ל שהתירוץ של רמי בר חמא לחלק בדברי ר' יוסי בין דבר שיש לו קצבה לדבר שאין לו קצבה, תירוץ נכון הוא</p>	
<p>** הוסיפו לו אחת יתירה, דהיינו מנה אחת יתירה מן הסחורה באותו מחיר, אז הכל (כלומר כל הסחורה העודפת), שייך לשליח, דברי ר' יהודה, ור' יוסי אומר, הבעל המעות (המשלח) והשליח חולקין בשוה, דהוי ספק אם המוכר נותן אותו מנה יתירה במתנה לבעל המעות או לשליח, ולכן חולקין</p>	

• איבעיא להו...

<p>אמר לשלוחו, מכור משדותי ליתכא (בית חצי כור), ואזל ומכר בית כור, מהו,</p>	
<p>או דלמא מעביר על דבריו של הבעל הבית, וליתכא (חצי כור) נמי לא קנה הלוקח?</p>	<p>מי אמרינן מוסיף על דבריו הוא, וליתכא (חצי כור) מיהא קני הלוקח, ואם בא בעל הבית לחזור, אינו חוזר,</p>

מסכת כתובות דף צח:

• אמר רבי יעקב מנהר פקוד משמיה דרבינא, ת"ש....

ולבסוף נמצא בשר של הקדש, כולן מעלו	אמר בעל הבית לשלוחו
בעל הבית מעל שהאחת היתה מדעתו	תן להן חתיכה מבשר שיש לי בכלי לאורחין
והשליח מעל בשניה	והשליח אמר טלו כל אחד מכם שתיים
והאורחין בשלישית	והן נטלו כל אחד מהן שלש
<p>ראיה של הגמרא - אי אמרת בשלמא מוסיף על דבריו הוי, משום הכי בעל הבית מעל, אלא אי אמרת מעביר על דבריו הוי, בעל הבית אמאי מעל, והתנן השליח שעשה שליחותו, בעל הבית מעל, לא עשה שליחותו, שליח מעל, ולכן יש ראיה דמוסיף על דבריו הוא, ולכן בעל מעל, וקשיא למ"ד מעביר על דבריו הוי ושליחותו בטל!</p>	
<p>אינה ראיה - הכא במאי עסקינן דאמר להו השליח טלו אחת מדעתו של בעל הבית, ואחת מדעתי, ושקלו אינהו תלת,</p>	
<p>ולפי זה, אפילו אם אמרינן מעביר על דבריו הוי, כאן לא היה מעביר על דבריו, שכיון שאמר השליח להם טלו אחת מדעת בעל הבית, הרי עשה שליחותו, ולכן בעל הבית מעל</p>	

• ת"ש היתה כתובתה מנה...

<p>ת"ש משנתנו, היתה כתובתה מנה, ומכרה שוה מנה ודינר במנה, מכרה בטל, אפילו היא אומרת אחזיר דינר ליורשין, מכרה בטל</p>	
<p>מאי לאו דזבין שוה מנה ודינר במנה ודינר, שלא היה במנה ודינר שום טעות,</p>	
<p>ומאי במנה, היינו במנה שלה, כלומר בשביל מנה שהיה לה להתקבל, מכרה שוה מנה ודינר, וקבלה מלוקח מנה ודינר,</p>	<p>ומאי אפילו היא אומרת אחזיר דינר ליורשין, פשיטא, דעל כרכך של יתומים הוא, אלא אפילו היא אומרת אחזיר ואקנה מן הלוקח שוה הדינר של קרקע ואחזירנו להם</p>
<p>וקתנ מכרה בטל, ש"מ שמעביר על דבריו הוא, ולכן מכרה בטל ואין לה עצה לקנות ולהחזיר השוה דינר של קרקע ליורשים ולכן יש ראיה למכור משדותי בית חצי כור, ואול ומכר בית כור, שמעביר על דבריו הוא, ומכרה בטל</p>	
<p>(המשך הגמרא לדחות הראיה נמצא בדף צט)</p>	

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.